

VAIKŲ TRAUMOS BUIITYJE

Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis vaikų sužalojimai ir traumos yra viena opiausių visuomenės sveikatos problemų. Statistikos duomenimis dažniausiai buityje susižaloja 1-5 metų vaikai, o 1-14 metų vaikų traumos yra pagrindinė mirties priežastis Europos Sąjungoje. Daugiausia nelaimingų atsitikimų, kuriuose nukenčia mažamečiai vaikai, įvyksta namuose. Sužalojimai namuose – tai sužalojimai, įvykę pačiuose namuose ar aplink namus esančioje aplinkoje (kieme).

Vaikų traumos pagal amžiaus tarpsnius:

1-5 metų vaikai dažniausiai nukenčia dėl nedidelių traumų. Pradėję vaikščioti griūva atsitrenkia į aštrius kampus, gali ant savęs užsitemti sunkesnę daiktą. Tad labai svarbu, kad tėvai būtų ypatingai atidūs -nepaliktu vaiko vieno ir taikytų atitinkamas saugos priemones.

3-5 metų vaikai yra labai aktyvūs ir smalsūs. Tad jie ne tik bėgioja, karstosi ir lipa į medžius, bet taip pat smalsiai apžiūrinėja vandens telkinius, bando panaudoti degtukus ar lekia per gatvę nesidairydami apžiūrėti įvairių automobilių. Svarbu vaiką nuo mažų dienų mokyti laikytis saugumo visose gyvenimo situacijose.

7-11 metų vaikai yra labai jautres ir dažnai lanko sporto būrelius, kuriuose gauti traumą didelė tikimybė dėl patirties stokos. Taip pat 6-8 metų vaikai dažniausiai patiria traumas susijusias su automobiliais ir eismo įvykiais. Šiuo laikotarpiu saugaus eismo mokymas yra labai svarbus.

Nelaimės tikrai galima išvengti:

Niekada nepalikite vaikų vienu ant aukštų paviršių, vystymo stalų ar arti palangių. Langams ir balkono durims naudokite fiksatorius, atitraukite baldus nuo palangių ar aukštesnių paviršių ant kurių galima užlipti, įmontuokite laiptų vartelius, radiatorių groteles, prie sienos pritvirtinkite turėklus, grindų paviršius padenkite neslystančia danga, lentynas pritvirtinkite prie sienos, rinkitės baldus užapvalintas kampais, naudokite durų stabdžius, atitverkite žaidimų aikšteles.

Ypatingo dėmesio reikalauja apsauga virtuvėje. Nepalikite aštrių daiktų ar įrankių, siūlų su adatomis. Vaikas gali ne tik įsipjauti, bet ir įsidurti akį ar susižeisti gyvybiškai svarbų organą.

Nudegimai labai dažna traumų priežastis, tad nepalikite karštos arbatos puodelio ant stalo pasiekiamoje vietoje, nelaikykite verdančio puodo ant viryklės ar virdulio arti krašto, nes vaikas lengvai pasiekęs užsitrauks ant savęs ir nusiplikys. Įkaitusi orkaitė, krosnis ar židinytis turėtų būti atitverti apsaugine tvorele.

Buitinė chemija ir vaistai namuose privalo turėti ypatingą nepasiekiamą vietą. Chemijos neperpilkite į vaikui gerai pažįstamus indus, pvz: tokius kaip limonado buteliukai. Jei įmanoma vaistus laikykite su vaikams neatidaromais dangteliais.

Užspringimas ar dusimas yra gyvybiškai pavojinga trauma, tad būtina kuo skubiau suteikti pirmąją pagalbą. Kadangi vaikai didžiąją dienos dalį praleidžia žaisdami, todėl specialistai pataria pirkti saugius, vaikams pagal amžių tinkamus, specialiu ženklu pažymėtus žaislus ir naudoti juos atsižvelgiant į gamintojo nurodymus. Neduoti smulkių namų apyvokos detalių ar daiktų, kuriuos vaikas gali įsikišti į burną ar nosį, neleisti lakstyti su maistu burnoje.

Taigi, siekiant išvengti vaikų traumų, reikia stengtis visomis įmanomomis priemonėmis užkirsti kelią vaikų sužalojimams: kurti saugią vaikams aplinką, pašalinti riziką, naudoti saugią įrangą ir, be abejo, atsakingai prižiūrėti vaikus.

*Pranešimą parengė: Visuomenės sveikatos specialistė, Jordana Kurtinaitienė t.n. 0647 08402
jordana.kurtinaitiene@sveikatos-biuras.lt pagal: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro
duomenis.*

2024-07